

Jelínek

Posudek konzultanta

na rigorózní práci Mgr. Marka Hlaváče

Problematika institutu vazby

I.

Rigorózní práce o rozsahu 115 stran textu je zasvěcenou studií věnovanou jednomu z nejdůležitějších procesních institutů českého trestního řízení. Není mnoho institutů trestního řádu, které by byly tak široce zpracovány literárně i judikaturou a které by byly současně pod takovým dohledem médií, jako právě institut vazby. Je to pochopitelné. Vazba znamená vážný zásah do osobní svobody člověka, o jehož vině nebylo dosud pravomocně rozhodnuto. Proto by se její použití mělo pečlivě zvažovat, aby nedocházelo k jejímu zneužívání nebo nadužívání. Autor správně v úvodu uvádí, že institut vazby je nejvýznamnějším prostředkem sloužícím k zajištění řádného průběhu trestního řízení a zároveň také nejvýraznějším zásahem do života dotčené osoby a jeho nejbližšího okolí. Nesprávné rozhodnutí o vazbě může mít dalekosáhlé důsledky v oblasti rodinné, pracovní, společenské.

Rigorózní práce je zpracována na podkladě dostatečného počtu odborných literárních pramenů.

Seznam literatury je přehledně rozdělen na prameny získané z knih, odborných časopisů a z jiných zdrojů, zejména internetových. Zde se autor dopouští menšího formálního pochybení, když u odkazů na webové stránky, ze kterých čerpal, neuvádí data a přesný čas, kdy se jí stránka zobrazila, což by u tohoto druhu informačního zdroje uvedeno být mělo.

Dalším formálním pochybením je, že autor nedostatečně cituje v poznámkách pod čarou použité prameny, takže není vždy zřejmé, co je jeho vlastním přínosem, a co je použito z publikovaných pramenů.

Obsah práce působí uceleně a podává dobrou představu o struktuře práce. Celkový dobrý dojem z formální úpravy práce dotváří celkem 6 stran velice zajímavých a s tématem vazby souvisejících příloh.

Systematiku práce považuji za správnou a logickou. Jednotlivé části práce na sebe vhodně navazují. Z osnovy vyplývá, že autor si stanovil jako cíl své svého úsilí komplexní pohled na platnou právní úpravu. Soustředil se ovšem na základní, fundamentální problémy institutu vazby, a to zejména z pohledu ústavněprávních souvislostí a z pohledu aplikační praxe. Podle

mého názoru se podařilo autorovi vytyčený úkol splnit a práce je vypracována na dobré odborné i literární úrovni.

II:

Těžiště rigorózní práce je v rozboru platné právní úpravy a srovnání v některými cizozemskými právními úpravami.

Autor v této spojitosti upozorňuje zejména na rozsáhlou judikaturu Ústavního soudu věnovanou otázkám vazby.

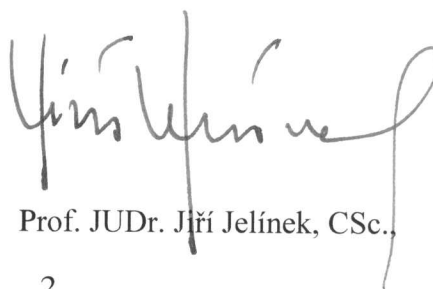
Určitým nedostatkem, nijak ale nesnižujícím velmi dobrou úroveň práce, je opatrnost při výkladu rozhodovací činnosti českého Ústavního soudu. Podle mého názoru, jakkoli jde o téma citlivé, bylo žádoucí kritičtěji se vyjádřit k aplikační praxi Ústavního osudu zejména ve vztahu k institutu vazby. Mám tím na mysli například zásadu obsaženou v nálezu publikovaném pod č. 48 ve svazku 33 Sbírký nálezů a usnesení ÚS. Ústavní soud zde vyslovil, že hrozbou vysokým trestem podle § 67 písm. a) tr. řádu lze odůvodnit vazbu jen tehdy, jde-li o trestný čin, který předpokládá uložení trestu odnětí svobody ve výši nejméně osmi let. V samotném nálezu pak není tento závěr dostatečně odůvodněn, není například zřejmé, odkud ústavní soud presumoval onu hranici trestu odnětí svobody, když trestní řád žádnou takovou striktní hranici neuvádí, právě proto, aby mohlo být přihlédnuto k individuálním zvláštnostem toho kterého případu. Podle mého názoru se například v tomto rozhodnutí Ústavní soud odchyluje od jinak obecně a často proklamované zásady, kterou si lze přecíst téměř v každém nálezu, že totiž jen ústavně konformně vykládá „jednoduché právo“.

III.

Závěrem shrnuji: Rigorózní práce Mgr. Marka Hlaváče je způsobilým podkladem pro ústní obhajobu.

Autor prokázal schopnost napsat odborný text na zadané téma a prokázal, že má o tématu široký přehled.

Otázka pro ústní obhajobu: prostředky, které mohou vazbu nahradit.

Prof. JUDr. Jří Jelínek, CSc.,

V Praze 31. ledna 2013